

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 607/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., против тужене Република Србија, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4532/21 од 02.06.2022. године, у седници одржаној 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4532/21 од 02.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2564/21 од 09.06.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиљи на име разлике од исплаћене до припадајуће плате исплати за период од августа 2016. године до августа 2019. године појединачне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као у садржини тог става. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена да за тужиљу уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање код РФ ПИО - Филијала у Београду за период од 23.08.2016. године до 31.08.2019. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 189.922,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4532/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име разлике од исплаћене до припадајуће плате за период од августа 2016. године до августа 2019. године исплати појединачне новчане износе са законском затезном каматом ближе означеном у садржини става првог изреке, као и да

за тужилу уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање код РФ ПИО – Филијала Београд за период од 23.08.2016. године до 31.08.2019. године. Ставом другим изреке, преначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке ожалбене пресуде и одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 189.992,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење до исплате, а обавезана је тужилца да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 16.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженој да на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбе члана 403. и 404. Закона парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код тужене након што је решењем Министарства правде – Управе за извршење заводских санкција од 29.04.2008. године преузета у Управу за извршење кривичних санкција из привремених институција Косова и Метохије. Наведено решење донето је на основу Закључка Владе Републике Србије од 17.04.2008. године којим је прихваћена Информација о начину преузимања у државне органе РС лица која су била запослена у привременим институцијама Косова и Метохије по коме се положај лица која су била запослена у привременим институцијама уподобљава положају државних службеника и намештеника који су радили у органима који су укинута, а чији делокруг је преузео други орган у складу са чланом 135. став 1. Закона о државним службеницима. Решењем од 29.04.2008. године утврђено је да тужилца остварује право на плату према дотадашњем решењу у висини од 16.000,00 динара. Тужилца у утуженом периоду није била радно ангажована, а примала је плату по решењу од 29.04.2008.године. Оценом налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске области утврђени су износи разлике између исплаћене плате и плате која би тужилца припадала у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, применом коефицијента утврђеним Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење кривичних санкција од 1,70 са увећањем од 30% на име стажа осигурања са увећаним трајањем.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да је тужена дужна да тужилца накнади штету с обзиром да је у спорном периоду примала плату по решењу од 29.04.2008. године и да није била радно ангажована противно одредби члана 135. став 2. Закона о државним службеницима. Тужилца је у утуженом периоду била у радном односу код тужене па је тужена била дужна да јој решењем утврди коефицијент плате у складу са чланом 8. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плате у Управи за извршење кривичних

санкција. Стога је онемогућавањем тужиље да ради и оствари плату коју би по редовном току ствари остварила тужена створила противправно стање

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да тужиља није доказала да је тужена имала могућност да тужиљу након преузимања из привремених институција Косова и Метохије распореди на одговарајуће радно место. Поред тога, тужиља у утуженом периоду није била радно ангажована па не остварује право на исплату плате у складу са Законом о платама државних службеника и намештеника. Зато је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен, као неоснован.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 7 Закона о платама државних службеника и намештеника (“Службени гласник РС”, бр.62/06, са новелама) прописано је да се основна плата одређује множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плата (у даљем тексту: основица). Основна плата припада државном службенику који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом. Државни службеник који не ради пуно радно време има право на основну плату која је сразмерна дужини његовог радног времена.

У конкретном случају тужиља је преузета из привремених институција на Косову и Метохији у Управу за извршење заводских санкција, али је остала нераспоређена. Тужиља у спорном периоду није била радно ангажована, због чега нема право на плату, која у смислу члана 7 Закона о платама државних службеника и намештеника припада државним службеницима за обављени рад онда када су радно ангажовани. Околност да је тужиља у периоду потраживања била у радном односу код тужене, тужиљи не даје аутоматски право на исплату плате, у ситуацији када није била радно ангажована јер је плата, у смислу одредбе члана 104 став 1 Закона о раду, одговарајућа раду.

Осим тога, тужиља током поступка није доказала да је кривицом тужене била онемогућена да ради. Стога, у конкретном случају нема деликтног понашања тужене у смислу члана 154 став 1 Закона о облигационим односима, нити пак неправилног и незаконитог рада који би водио постојању њене одговорности за накнаду штете у смислу члана 172 став 1 Закона о облигационим односима. Тужиљи је исплаћена накнада плате за спорни период, у висини утврђеној правноснажним решењем тужене од 29.04.2008. године, којим је тужиља преузета у Управу за извршење заводских санкција.

Код изложеног, неосновано се у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**